

Bioeconomia circular de proximitat: fertilització orgànica en vinya ecològica i convencional

Resum

La bioeconomia circular és clau per assegurar un desenvolupament sostenible del sector agroalimentari i fer front a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic dels sistemes productius. En aquest sentit la fertilització orgànica esdevé una pràctica agrària imprescindible ja que per una banda permet valoritzar subproductes renovables de la ramaderia i la indústria agroalimentària, com ho són les dejeccions ramaderes, on determinats territoris n'hi ha un excedent, com és el cas d'Osona. L'ús d'aquests biofertilitzants de proximitat també permet reduir l'ús de fertilitzants de síntesi química que són d'origen no renovable i la seva producció està associada a una important petjada ambiental. I per altra banda, contribueix a augmentar la matèria orgànica dels sols, actuant com un embornal de carboni, i per tant, reduint la concentració de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera. A més a més, permet millorar les característiques del sòl, com per exemple, augmentant la capacitat de retenció d'aigua, creant sistemes agraris, com ho és la vinya, més resilient davant d'un canvi climàtic cada cop més present al nostre dia a dia. En aquest sentit, i amb l'objectiu d'incrementar l'ús de fertilitzants orgànics al nostre territori, es poden desplegar una sèrie d'accions tals com donar a conèixer les bondats de la fertilització orgànica a tots als agents implicats, tractar les dejeccions per dotar-les d'unes característiques adequades com a fertilitzants orgànics d'alta qualitat, promoure nous models de negoci i millorar la logística d'aquests productes al territori i assessorar als agricultors en bones pràctiques de fertilització orgànica, entre d'altres.

Objectius

L'objectiu principal del projecte és el de potenciar la bioeconomia circular a Catalunya utilitzant les dejeccions ramaderes i altres esmenes orgàniques provinents de la indústria agroalimentària, per a la millora del sòl i de la productivitat de les explotacions vitivinícoles catalanes.

Per poder assolir satisfactòriament l'objectiu general del projecte, es plantegen els següents objectius específics:

- a) Definir els paràmetres idonis en diferents tractaments de valorització de residus i subproductes orgànics provinents de la indústria agro-ramadera, incloses les dejeccions ramaderes, per obtenir fertilitzants orgànics d'alta qualitat.
- b) Caracterització dels fertilitzants orgànics aptes per a producció convencional i per a producció ecològica obtinguts a partir de dejeccions ramaderes i altres residus i subproductes orgànics de l'agroindústria.
- c) Avaluació agronòmica de la fertilització *in situ* amb fertilitzants orgànics convencionals i ecològics en el cultiu de vinya.
- d) Anàlisi de viabilitat tècnica i econòmica de la creació d'un servei tècnic pilot d'assessorament sobre fertilització orgànica per a potenciar la bioeconomia circular de les explotacions vitivinícoles catalanes.
- e) Estudi de viabilitat tècnica, econòmica i ambiental de la fertilització orgànica en vinya ecològica i convencional.

Descripció de les actuacions previstes en el projecte

Per tal d'assolir l'objectiu, la proposta consta de set activitats diferenciades i interrelacionades entre elles:

- Activitat 1: Coordinació del projecte i del consorci.
- Activitat 2: Avaluació i seguiment del tractament de bioassecatge de la fracció sòlida de purí porcí i del tractament d'evaporació per a concentrar la fracció líquida del digestat d'una planta de biogàs.
- Activitat 3: Caracterització dels fertilitzants orgànics convencionals i ecològics obtinguts a partir de dejeccions ramaderes i altres subproductes orgànics.
- Activitat 4: Avaluació agronòmica de la fertilització orgànica *in situ* amb productes convencionals i ecològics en cultius de vinya.
- Activitat 5: Anàlisi tècnic i econòmic de la creació d'un servei tècnic pilot d'assessorament sobre fertilització orgànica per a potenciar la bioeconomia circular de les explotacions agrícoles i ramaderes catalanes.
- Activitat 6: Estudi de viabilitat tècnica, econòmica i ambiental del projecte.
- Activitat 7: Transferència i difusió de resultats.

Resultats esperats i recomanacions pràctiques

Els resultats que s'esperen obtenir són els següents:

- Resultat 1. Oferir nous fertilitzants orgànics al mercat, que permetin valoritzar residus i subproductes orgànics al mateix temps que esdevinguin productes d'alta qualitat en l'adobat.
- Resultat 2. Obtenir i transferir tot el nou coneixement generat en el marc del projecte en relació a les aportacions de la fertilització orgànica en els cultius i en els sòls agraris per tal de promoure aquesta pràctica al sector vitivinícola català.
- Resultat 3. Efectivitat de la fertilització orgànica convencional i ecològica sobre evolució de la matèria orgànica, alliberació dels nutrients, capacitat de retenció d'aigua del sòl, captació de nutrients per part de la planta, efectes sobre la producció, i sobre la qualitat físico-química i sensorial del most.
- Resultat 4. Un servei d'assessorament tècnic que permeti augmentar la fertilització orgànica d'excel·lència en el sector vitivinícola català per fer-lo més sostenible, més resilient i més competitiu.

Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: JUVE Y CAMPS SA

Coordinador del Grup Operatiu

ENTITAT: ASSOCIACIO AEI INNOVI

Altres membres del Grup Operatiu (perceptors d'ajut)

ENTITAT: SELECCIO DESEURAS SL

ENTITAT: GRANGES TERRAGRISA SL

ENTITAT: ADV SANT MARTÍ-PENEDÈS SUPERIOR

Altres membres del Grup Operatiu (no perceptors d'ajut)

ENTITAT: FUNDACIÓ UNIVERSITÀRIA BALMES (BETA TECHNOLOGICAL CENTRE)

ENTITAT: INSTITUT CATALÀ DE LA VINYA I EL VI

ENTITAT: BETARA SL

ENTITAT: COOPERATIVA AGRÀRIA DE TORELLÓ SCCL

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

☐	Sistema de producció agrària
☐	Pràctica agrària
☐	Equipament i maquinària agrària
☐	Ramaderia i benestar animal
☐	Producció vegetal i horticultura
☐	Paisatge / Gestió del territori
☐	Control de plagues i malalties
☒	Fertilització i gestió dels nutrients
☒	Gestió del sòl
☐	Recursos genètics
☐	Silvicultura
☒	Gestió de l'aigua
☐	Clima i canvi climàtic
☒	Gestió energètica
☒	Gestió de residus i subproductes
☐	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☐	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☐	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVÍNCIA/ES	COMARCA/QUES
Barcelona	Osona, Alt Penedès

Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

S'aniran generant notícies a la pàgina web d'INNOVI.cat en relació als avenços del projecte i es difondran a les xarxes socials de INNOVI i dels socis del Clúster.

Pàgina web del projecte

<https://www.innovi.cat/bioeconomia-circular/>

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST TOTAL
Data d'inici: Juliol 2021	Pressupost total: 185.871,74 €
	Finançament DACC: 85.956,92 €
Estat actual: En execució	Finançament UE: 64.844,69 €
	Finançament propi: 35.070,13 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

Ordre ARP/113/2021, de 20 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ACC/1660/2021, de 27 de maig, per la qual es convoca l'esmentat ajut.

Fons Europeu Agrícola
de Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals